

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România și străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci.

REDACȚIA,
TIPOGRAFIA ȘI ADMINISTRATIA:
BRAȘOV, PIATA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu duşul acasă pe an 24 corbane. Fără dus acasă pe an 20 coroane, pe 1/2 an 10 coroane, pe 1/4 an 5 coroane. Un număr 10 bani. Inserate: un şir petit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif și învalială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Tragicul unui om.

Să fim sinceri. Venirea lui Khuen la guvern ni-a fost în parte și nouă Românilor simpatică. Aveam despre el o părere, care ni-l pune într-o lumină ademenitoare. Il credeam democrat convins și nu odată aveam credința, că el — care se părea că vine la cârma țării ungurești direct în numele împăratului — va realiza prin introducerea unui nou spirit în guvernarea țării, pacea dintre neamurile, cari alcătuiesc Ungaria.

Și poate nu ne-am fi înșelat, dacă sârmanul Khuen r-ar fi făcut cunoștința unui om, care apoi i-a paralizat toată pornirea, tot avântul, toată dragostea lui pentru democrație importată dintr-o lume direct îndușmănită cu lumea conștilor.

Tisza a fost spiritul rău al lui Khuen. Acest spirit, îngrozitorul spirit al întunecului, etern dușman al binelui omenesc, l-a luat cu asalt și a pus fără zăbavă stăpânire asupra lui. Părea bietul Khuen în cele din urmă un motofoz, pe care spiritul rău — negrul conte al vremilor medievale — îl învârtă după bunul său plac isbind cu el unde putea.

Mare, mândru, simpatie la început, așteptat ca un mântuitor de țară — Khuen astăzi a căzut atât da rușinos, cum poate nici un alt ministru n-a căzut. Și căderea asta, Khuen, numai lui Tisza are să i-o mulțamească. Tisza e motivul tragic al căderii lui. Acesta l-a angajat într-o luptă inegală. El, care venise în numele unui spirit nou — ajuns în urmă sub puterea lui Tisza — s-a întors împotriva aceluși spirit și-a început inegală, neputincioasă luptă cu el. Călare pe armăsarul lui Donchișot a pornit să ia cu asalt morile de vânt. Visa cai verzi pe păreți: reactivarea unei lumi de groază și poate renașterea închișiței, în vreme ce în calea lui se arăta tot mai înverșunat noul

spirit, care venea să răscumpere o lume din păcatul său de veacuri. Fără să bage de seamă, lupta lui se îndrepta împotriva acestui nebucel erou. Era deci de prevăzut, că cel nevoiaș va cădea. Ș'a căzut. Cădere rușinoasă!

Spiritul rău asfințește și se pierde în adâncimi. Lumea nouă, pe care o așteptăm astăzi, cum aștepta setosul din pustia Saharei un picur de apă ca să-și astâmpere vâpaia setei — se arată în zare și e numai chestie de timp până când se va sălășlui pe plaiurile noastre.

Sârmanul Khuen! El, care era chemat să însemneze biruința acestei lumi — simbolizează astăzi pieirea unui spirit rău, apunerea unei lumi întunecate; asfințirea unor vremuri de groază.

Iar noi, cari la început ne bucuram de venirea lui, ne bucurăm azi de depărtarea lui. Noi, cari acum doi ani ne gândeam cu recunoștință la darul ce ni-l venea din strălucirea palatului — ne simțim astăzi ușurați când vedem aceasta pseudostrălucire apunând în neant.

Tisza — sinteza prin excelență a omului născut din patimă — poate fi mulțumit cu activitatea sa: răpunerea, uciderea unui om. Maurul și-a făcut datoria, Maurul pleacă. Poate nici n-a vrut vredodată mai mult. Sunt atâtea bestii, cari se mulțamesc cu omorul, toată mulțămirea lor constă în a ucide. De ce n-ar fi mai rămas și'n om, în această aparte specie de animal — inclinări de bestie? Machiavelli doar îi spune deatâtea ori politicianului, ca să fie bestie, da, numai bestie, care nu știe ce-i cinstea, care n-are nimic cu caracterul, care râde când altul plânge, care minte, care-și calcă cuvântul, care sfărâmă, care omoară și care e chemată ca să perpetueze pe pământ domnia fioroasă a patimei.

Vedem în toată puterea lui — tragicul lui Khuen. Și nu știu cum, dar parcă ne cucerește și pe noi o pornire antiumană: ne vine să ră-

dem, da, să râdem cu hohot și s-avem cea mai grozavă mulțămire în fața acestui cadavru. El e jertfa unui om cu apucături atavice, e jertfa unui spirit scormonit din meleagurile întunecate ale infernului, e prada unei puteri, care e în totdeauna îndușmănită cu binele omenesc — și de-aici bucuria noastră, de-aici hohotul nostru. În urma lui Khuen se observă contururile unui picior lung, lung, care face anumite mișcări estetice, s'au-de o huruitură puternică ș-apoi o cădere, în urma ei se văd cățiva grunji de pământ ș-apoi urmează o tăcere adâncă, pentruca în momentul următor să bubue văzduhul de sgomotul asurzitor al armelor...

O îngropăciune ș-o pomană, care aduce a nuntă. Un mort, la capul căruia s'aud chiote de veselie.

Un glas înăbușit se desprinde din adâncuri:

»Nu cerceta aceste legi,
Căci ești nebul, când le n'atelegi,
Din codru rupi o rămurea,
Ce-i pasă codrului de ea,
Ce-i pasă unei lumi întregi
De moartea mea?!»

Dar înzadar! Lumea pornită pe rău, râde cu hohot fără ca să-și mai poată înăbuși această pornire, moștenită dela moșul Zeno răzătorul.

Las' să răză, căci peste-o clipă va intra iară în războiul înfricoșat, care e chemat să hotărască moartea ori viața ei.

La situație. Criza e la culme. Conducătorii partidului kossuthist au ținut Joi o conferență, în care au decis, că partidul nu se leagă de forma rezoluției privitoare la chemarea rezerviștilor, se învoiește și cu schimbarea §-lui 43, dar pretinde, ca în textul legii să se introducă esența rezoluției. Aceasta hotărâre a fost comunicată lui Khuen, în formă de ultimă. Ea a decis și asupra sorții cabinetului Khuen. Khuen a declarat, că nu crede, ca M. Sa să primească aceasta hotărâre. Astfel kossuthiștii, ca și iusthiștii, deși din alte motive,

vor face cel mai mare afront proiectelor militare și astfel căderea cabinetului Khuen e inevitabilă.

Khuen a plecat alaltăieri la Viena, însoțit de Lukács și eri la 10 ore a fost primit în audiență. Audiența a durat o jumătate de oră. După audiență Khuen a conferit cu Lukács și apol a dispus, ca toți miniștrii ungari să meargă la Viena. Eri seara la orele 7 toți miniștrii unguri au sosit la Viena. Miniștrii au ținut un consiliu ministerial în casa ungară.

Din Viena se mai anunță, că azi, Sâmbătă, se ține un nou consiliu ministerial sub prezidiul M. Sale. Din ievor competent să asigure, că în acest consiliu se va aduce o hotărâre foarte importantă, cu privire la rezolvirea crizei.

Cele mai multe ziare își exprimă părerea, că situația e foarte serioasă.

Centenarul alipirei Basarabiei Din Iași ni-se scrie: D-l A. D. Xenopol a convocat pentru mâine Duminecă 18 Martie v. în camera decanatului facultății de litere a Universității din loc, pe mai mulți cetățeni fruntași ai Iașului, pentru a se consfălui asupra modului cum să înlămpine celebrarea din partea Rusiei a centenarului alipirei călăra ei a Basarabiei.

Externe. Camera engleză a respins cu 222 voturi contra 208 proiectul de lege privind la acordarea dreptului de vot femeilor. Ministrii Asquith și Harcourt au votat contra proiectului, iar ministrii Lloyd George și Grey pentru. Ziarul turcesc »Yeni Gazeta«

afli, că în urma demersurilor făcute pe lângă Anglia în chestiunea cretană, Anglia a dat asigurări categorice, că dacă s'ar produce cel mai mic atac contra musulmanilor din insulă, Creta va fi imediat ocupată militărește. Statul quo și drepturile de suveranitate ale Otomanilor vor fi cu totul salvardate. Trimiterea de deputați cretani la Atena nu va fi îngăduită. Rusia și Franca ar fi de acord în aceasta cu Anglia. În chipul acesta, grație succesului diplomatic otoman, chestiunea cretană intră într-o fază definitivă compatibilă cu interesele otomane.

În adunarea comitatului Arad, ținută alaltăieri, membrii români s'au afirmat din nou, susținând cu demnitate cauza românească și desvâlnind fără cruțare numeroasele rane pricinuite țării de către administrația comitatensă. Remarcăm cu deosebire faptul, că aproape toți oratorii români s'au folosit de limba românească, băgând în încoroi pe mamelucii guvernului.

Primul orator a fost d-l I. Groșoreunu, care a criticat cu asprime autoritățile administrative înșirând numeroase ilegalități și întrelăsări ale organelor administrative.

La propunerea de-a se vota încrederea guvernului au luat cuvântul membrii Dr. Ștefan C. Pop și Dr. Cornel Iancu, cari, arătând numeroasele ilegalități săvârșite de guvernul Khuen, se declară în contra propunerii și cer ca din contra congregația să-și exprime bucuria că în sfârșit guvernul e pe ducă. Deputatul Dr. Ștefan Pop, după ce arată că guvernul Khuen n'a făcut nimic pentru poporațiunea țării, a zis următoarele:

«Focul răsvăririi arde în sufletele celor mulți și nedreptățiți, fiindcă guvernul ca e a căzut, a fost unul dintre cele mai blestamate, căutând să sugrume popoarele, cari gem sub jugul de clasă. În tovarășia lui Tisza reacționarul s'a pus împotriva curentului de democratizare a țării — și a fost biruit și el și tovarășii săi...»

«Ca membrul în parlamentul, al căru sfârșit îl doresc, mărturisesc că în viața lui de aproape doi ani n'a făcut nici o ispravă, că nici un moment însemnat nu s'a remarcat în activitatea lui; nu s'a văzut decât ceea ce știm din fiecare an parlamentar: ridicarea bugetului, creșterea lui, — și întotdeauna în scoteala celor mulți și săraci. Dar lupta nu a dus-o guvernul numai împotriva noastră, împotriva democrației ci și împotriva coroanei, care a găsi, că pretențiunile poporului sunt îndreptățite. Nu e vorbă dar numai de chestii militare, ci și de sufragiu universal egal, secret și după comune.»

Respingem propunerea de a se vota guvernului încredere și ne bucurăm de căderea lui.»

Din discursul d-lui Dr. Cornel Iancu reținem următoarele:

«Guvernul Khuen n'a căzut din cauza că n'ar fi putut să lifereze la

La sate.

Comedie într'un act.

Prelucrată după Octave Feuillet,
de Dr. Horia Petra-Petrescu.

— Fine. —

Notarul: Eh! moartea-i moarte ori și unde!

Livescu: O crezi tu?... Aș fi vrut să te văd. Ascultă... era în Peschiera, pe lacul de Garda, în Italia, o țară minunată de altminterlea... O să trecem peste asta... am să-ți arăt casa... Am fost reținut aici de nește friguri, nici nu știu cum le zice, dar rele de tot. În decurs de opt zile, toate-au mers bine, fiindcă mă aflam într'un continuu delir; dar, într-o seară — tocmai în seara de 12 spre 13 Ianuarie — mă trezesc de-odată cu o spaimă în suflet și o slăbiciune atât de mare și, într-o clipă de timp, cu o claritate de conștiință atât de ciudată, încât n'am stat nici un moment la îndoială, că mi s'a apropiat sfârșitul... El bine, Ghiță! Am dat piept în viața mea cu multe scene pline de grozăvenii — și mă gândesc la ele cu un fel de plăcere; dar, când mă gândesc la clipa aceea a deșteptării mele în acea mizerabilă odaie de han, — îmi trece din creștet până'n tălpi, și astăzi, un fior de groază.

(Intră Marina; la un semn dat de d-na Opreanu, se oprește în apropierea uși).

Notarul: (aprobindu-se de el). Ce-ai văzut în odaia aceea?

Livescu: Nimic extraordinar! Am dat de oameni, cari credeau, în tocmai ca mine, că am să mor; — o femeie bătrână și un tinăr medic, cari povesteau cu glasul potolit într'un unghier al casei, și ca pervaz la acest tablou de o banalitate funebră, perdelele vechi bătute de soare și mobilele adunate clăie-grămadă ale unui oțel garni. Dar ce m'a revoltat și ce m'a mișcat până în adâncul sufletului meu, n'a fost nici privescerea aceasta grețoasă a odăii, nici chiar pompa morții, de care era plină; ci a fost nepăsarea și distracția aceea barbară răspândită împrejurul meu — a fost simțământul acela de a fi părăsit cu desăvârșire, golul în care mă simțeam, că îmi sfârșesc viața. — Nu puteam să vorbesc, dar de aș fi avut puțină... Doamne! par'că văd cu ochii mei și acum toată scena!... priveam ca unu, care cerșește, în toate părțile, încercând să mă leg de câteva legături slabe de viața, care mi fugea, rugându-mă cu spaimă de aceste fețe nepăsătoare, cerându-le un semn de interes sau, dacă nu, cel puțin de milă față de mine, întrebând cu privirile, în umbră, chiar păreții, mobilele, în sfârșit tot ce mă încunjură... căutând un singur obiect, care să vorbească inimii mele... o singură aducere aminte, care să mi

lăgene somnul meu din urmă... un lucrșor, care să mă fi cunoscut și să mi zică: rămas bun, pleacă cu bine! — Toate mi erau streine.

Notarul: Bietul de tine! Fără doar și poate, că în momentul acela de criză, izolarea aceasta are amănuntele ei triste; dar și familia, care te nconjoară își are durerile ei, cari nu sunt mai mici

Livescu: (cu o melancolie gravă). Crezi?... Pentru mine îmi apărea, față de agonia asta în streini, moartea, cum a lăsat-o Dumnezeu, cum o suferă cea mai mare parte din oameni, moartea înduioșătoare și mângăiată, deplănsă de rudenii și de cel ce moare, ca o dulce sărbătoare, de-abea turburată de ceva. (Se bate cu mâna pe frunte). Ei ești gata?

Notarul: Dacă vrei... Ce reflecții ai putea face la asta?

Livescu: A! la dreptul vorbind, am pierdut atunci bișor din mândria mea; nu mă prea felicitam de viața, care mi-am ales-o afară de fagașul obicinuit... De ce să ții-o neg? Adevărata carte a vieții mi s'a deschis de-odată înaintea ochilor mei și am citit în cartea asta, pe toate paginile, scris de o mână divină, cuvintele: datorie și sacrificiu! N'am voit să mă iau după legea aceasta vulgară; n'am văzut într'ansa decât asprimea ei; nu i-am cunoscut binefacerile!... am desertat dela piedeci, ca să fug în independență, și

n'am găsit decât un vecinic exiliu... am crezut că câștig față de viața obicinuită omenească bunuri necunoscute multimei, și n'am câștigat decât o tinerete fără de dragoste, o bătrânețe fără de sprijin, o moarte fără de lacrimi vărsate... (cu putere) Atunci, Ghiță, atunci am știut în sfârșit cât de scump ne vinde Dumnezeu egoismul!

Notarul: Ai fost în starea asta sufletească mult timp?

Livescu: Destul, pentru ca să n'oi uit niciodată... Tinărul medic, văzând că mă uit țintă la el, s'a apropiat de patul meu și am simțit pe brațul meu atingerea mâinii lui reci, indiferente, în tocmai ca și inima sa, față de mine. L-am respins și am închis ochii. — Am văzut murind pe tata; mi-am amintit deodată, fără de veste, cu o claritate, care m'a pus în uimire, ca o apariție aievea, mi-am amintit de toți acela, cari au fost de față în ceasul acela suprem, de servitorii casei, de bătrânul medic și de preotul cu părul alb, amândoi prietenii lui din copilărie — mi-am amintit, în sfârșit, de mama mea, de minunata mea mamă, aplecată cu totul deasupra celui ce murea, surizându-i în mijlocul plânsului, dând farmec morții lui, după ce i-a făcut viața încântătoare! La gândul ăsta, la icoanele astea, inima mea, așa, secată cum era ea atunci, începu să se sbată într'un hohot de plâns... (cu glasul stins) Am scăpat.

Notarul: (turburat) Amintirile astea îți fac rău, prietene dragă!

Livescu: (cu vocea aspră) Da, îmi fac rău!... toate câte le văd aici, chiar în salonul acesta, mi le aduc în memorie... le exală încă! (vorbindu-și singur) Toate locuințele alea de odinioară se aseamănă unele cu altele... toate astea le-am văzut în prima... în cea mai frumoasă tinerete a mea... Aproape de fereastră, întocmai ca aici, se afla masa cea mică de lucru, la care regăseam pe mama în fiecare an; în colțul acela, lângă foc, fotoliul cel mare, din care se ridica tata, să mă îmbrățișeze; pe păreți portretele familiei, păzitorii păcii și cinstei casei; pretutindeni, întocmai ca aici, urzeala vădită a două existențe străine unite... străne deolaltă pentru totdeauna!... Aici le-am văzut... Ar fi trebuit să mi iau exemplul dela ele... și mi-am purtat plictiseala vieții mele desrădăcinate și remușcarea, care nu-ți dă răgaz, ca nu ții-ai cunoscut datoria. mi-am purtat-o pe rotogolul pământului — înainte de a fi priceput că nștiau părinții mi-au fost fericiți!... O știau ei?... Vai, n'am auzit pe tatăl meu cum invidia plăcerile astea amare, cari trebuia să le gust eu? n'am fost de mai multe ori martorul sau confidentul plângerilor, tânguirilor lor reciproce? Bietii bătrâni! îndată ce a murit unul din ei, n'a putut să mai trăiască nici celălalt!

Notarul: Dragă! Livescu: (foarte emoționat) El

timp reformele militare. Majoritatea mare de care el dispunea, care vota orice proiect de lege, de bună seamă ar fi votat orbilș și proiectul acestei reforme. Inșă marele căpăun, contele Khuen, știa foarte bine, că după votarea acestei reforme trebuia să urmeze proiectul legii electorale: *a votului universal, egal, secret și cu votarea în comună*, peste care, însă, nu se putea trece așa de neted. Deci contele Khuen, prietenul feudalilor și al oligarhilor, mai bucuros a voit să cadă, decât să contribuie la zdrobirea domniei feudalilor și oligarhilor unguri.

Cu toate acestea milioanele desmoștenite vor lupta și mai departe cu mai multă înverșunare în contra oligarhiei. *Ele nu vor înceta această luptă disperată până atunci, până când vor căpăta și ele drepturi, iar nu fărâșături, în raport cu jefele de bani și sânge, pe cari le aduc în folosul acestei țări, și până când și peste această țară va străluci cu splendoare soarele libertății tuturor popoarelor.*

Punându-se în fine la vot propunerea de încredere, tabăra mameleucilor a primit-o, contra au votat membrii români și adv. Dr. Lázár Zvard.

Dela ordinea zilei.

— Despre episcopia gr. cat. maghiară.
— Numărul locuitorilor din B. p. —

Chestia înființării episcopiei gr. cat. maghiare formează necontentit obiect de discuție și de agitație în zările maghiare.

Magyar Kurir e informat din izvor sigur, că România va interveni contra noii episcopii pe cale diplomatică.

Aceasta e o poveste, ce se reduce la unele dorințe exprimate în presă.

Un ziarist din Orade a intervievat pe un bărbat competent în materia aceasta, care a zis, că greșesc cei ce susțin, că comunele maghiarizate de prin Bihor, Sătmar și Sălaj, ar fi rutene. *Ele sunt române și s'au maghiarizat din cauză, că preoții români eșii din seminăriile de Orade, Sătmar și Cașovia nu au profesat o politică națională și au fost neglijenți.* În parohiile maghiarizate preoții români vorbesc între sine și în familie, ungurește. Poporul li imitează, fiind amestecat cu unguri și maghiarizarea o promovează școalele de stat. Acești români maghiarizați la recensământul din 1911 au fost trecuți în statistică drept popor maghiar gr. cat.

Episcopia gr. cat. maghiară se creiază cu scopul, ca se maghiarizeze pe Românii aflători printre Unguri. Aceasta reiese și din faptul, că la noua episcopie voiesc să alătore și parohii curat române. E ușor de ghicit ce urmări va avea acest procedeu.

Aceasta credință e dominantă în în opinia publică românească — a încheiat bărbatul intervievat de ziarist și care se vede a fi Român.

Dela oficiul statistic regnicolar se anunță, că în decursul verii va eși în

tipar volumul I. al marelui op statistic bazat pe recensământul din anul 1910. Volumul va cuprinde datele mai importante demografice la fiecare comună.

Și până atunci oficiul statistic a publicat datele referitoare la numărul populației Budapestei. Iată câteva din aceste date:

Numărul total al populației Budapestei a fost în 1910 de 880, 371 de suflete. Din aceștia 16,636 sunt soldați. Cu privire la știința de carte din suma totală, 7686 știu numai ceti, iar 133,304 sunt analfabete. Percentul celor știutori de carte eșie de 84%. Numărul Evreilor este de 203,687, adică 23%, pe când la 1900 Evreii au fost în număr de 168,985. În privința limbei materne Maghiari sunt împreună cu Evreii 756,070, Germani 78,882, Slovaci 20,359, Români 2777 etc.

Sufragiul universal.

— Să fimem adunări populare. —

Pacea, bunăstarea și înaintarea Ungariei nu se poate face decât democratizând țara prin votul universal nefalsificat.

S'a scris și s'a agitat mult și temeinic în favorul votului universal, în cât pare aproape exhaustată tema. Cu toate aceste până nu se realizează dorința acesta ferbinte, nu e permis ca agitația justă se stagneze nici un moment.

Naționalitățile din Ungaria fiind total excluse din forul parlamentar, activitatea politică trebuie dezvoltată cu energie înafară de parlament, îndeosebi prin *adunările populare*, unde avem ocazia nu numai a agita în favorul sufragiului universal, ci mai presus de toate se face deșteptarea masselor mari ale poporului nostru.

Lumea mare vede sbuciumările noastre și luptele ce le ducem.

Unde 3½ milioane români au 5 reprezentanți parlamentari, 2 milioane slovaci 2, 1 milion de sârbi nici unul, 2 milioane germani nici unul, — căci circumspecții Sași sunt numai mameleucii tuturor guvernelor și nici decum reprezentanții adevărați ai poporului german, — unde deci 10 milioane nemaghari au 7 deputați contra 400 ai națiunii maghiare de nici 10 milioane, acolo pace și armonie, înaintare culturală, socială, politică ori economică nu se poate închipui. Noi naționalitățile gemem în sclăvia modernă feudală, dar jugul ce ne strivește pre noi, apasă greu și asupra masselor mari ale poporului maghiar. Acestor stări nesuportabile nu se poate pune capăt decât prin triumful votului universal.

Deși noi românii avem 5 bărbați în parlament cari își fac datoria lor, dar puterile nefind egale nici proporționate, lupta trebuie continuată în afară de parlament, în masele mari ale poporului.

Să luăm exemplul dela partidul iusthist și social-democrat, cari de când

s'a pus la ordinea zilei chestia votului universal, lucră fără preget nelăsând să treacă nici o săptămână fără a aranja vre-o adunare în favorul lui.

La noi iarna e mai cu greu, căci în multe părți nu avem locale corăspunzătoare. Acum vine însă dia nou dalba primăvară, să vie și în inimile noastre căldura votului universal, să facem să urmeze șirul adunărilor frumoase ale anului trecut, unde în 25 locuri ne-am făcut datoria de cetățeni și români adevărați.

Și tot cu ocazia acestor adunări să protestăm și în contra celui mai nou atac șovinist, prin care se înteste la intrarea și în sanctuarul bisericilor noastre amenințate cu cutropire.

Ni s-au luat școalele, acum urmează sechestrarea bisericilor, nu e destul să fim fără carte, acum vor să ne închinăm în biserici streine. În numele ideii mari și drepte românești, rog partidul național român să-și facă din nou datoria, rog pe cei competenți ca în toate centrele românești să facă posibilă și nerea de adunări populare.

Așteptăm ca istoricul Blaj și Făgăraș, cultul Sibiu, Bistrița-Năseudul Reghinul etc., să facă să răsună glasurile de protest ale masselor! Și cred că micul meu cuvânt, rugarea mea și a multor desmoșteniți și despoiați politicești va fi ascultată și primită. Căci toți avem un singur și mare dor, să vedem națiunea noastră deșteaptă și conștie de drepturile ei inalienabile.

E. Cormoș Alexandrescu.

Episcopie gr. cat. maghiară.

— Unirea bisericilor. —

Dăm aci scrisoarea de mai jos, ca o părere din public, rezervându-ne dreptul a reveni asupra chestiei, despre care s-a mai scris la noi: trecerea credincioșilor de la o biserică la alta.

Iată scrisoarea:

Greutatea fără păreche 'n tot trecutul nostru, a zilelor ce trăim, nu ne dă răgaz nici să ne bucurăm de renașterea vieții, în împărăția întinsă a firii văzute, la chemarea adevărată a căldurii de primăvară. S-a zis — și pe dreptul — că cursă asemenea celeia ce se plănuește pentru mântuirea sufletescă a maghiarilor gr. cat. — încă nu s-a pregătit credinței și limbei românești. După câte s'au scris din partea altora cu pricepere covârșitoare, socot, că e de prisos să zăbovesc a esplica și motiva ce am zis.

Pentru prevenirea răului s-au propus diferite mijloace, dar toate așteptările și privirile se concentrează spre graul Romei. A trece pe cel interesat, adică pe credincioșii noștri din cele vre-o 120 parohii primejduite, la confesiunea gr. ortală, după cum propunea «un gr.-cat.» în coloanele acestei foi, ar însemna grăbirea descărcării furtunei și nici decum nu ar fi un parafolger în potriwa trăznitelui.

Știind că în extremită extremă tentanda eu aș întoarce propunerea pseudonimului «un gr.-cat.» și așa zice: Pericolul episcopiei gr. cat. magh. îl putem delătura singur numai prin *unirea tuturor Românilor din Ungaria cu Roma*. Unica împrejurare ce poate servi vrăjmașilor noștri înaintea Pontificelui roman de argument favorabil ideii episcopiei proiectate și în defavorul nostru este faptul, că biserică românească gr. cat. nu a satisfăcut încă o dorință legitimă a celor chemați, de a cuprinde pe toți Românii într-o turmă cu un păstor. Acest singur argument ce e în stare a balansa cumpăna în defavorul nostru, îl poate răsturna numai și numai *unirea bisericilor românești*. Ce nu s'a putut săvârși în 212 ani, când senini, când tulburi, săvârșască-se în anul acesta viforos!

Să nu ne amăgim cu scrisori anonime prea optimiste dela gr. catolicii cândva Românii acum Maghiari, după limbă, din părțile sătmărene, cari la apariția ne-ar putea inspira încredere în puterea de rezistență a poporului nostru. Scrisorile acele, acordându-le chiar maximul încrederei noastre, se pot conzidera ca o erupțiune de spaimă a celui urmărit de șerpe. Dar spaima se va prefăce în bucurie când ar vedea, că florosul de șerpe pare a-și fi pierdut veninul din sulții și vine încercat de bunățate: edificiul bisericesc, acareturi parohiale, serviciu preotesc etc., toate gratuite. Apoi momelile, intimidările și chiar storfările! Nici să fim naivi a crede, că prin realizarea acestui vis guvernancii noștri ar atinge recordul ultim al dorințelor și doară ar uita «interesele sufletesci de maghiarilor gr. orientali».

Părinții noștri când au iscălit decretul Unirii în orașul Bălgadului, au

avut în vedere și dobândirea unor drepturi și bunuri nu spirituale. A intenționa ceva câștig în afară de cadrele strict religioase dintr-o eventuală unire bisericască și acum e cu puțință. Ba repet ce afirmam mai sus, că *salvarea intereselor noastre naționale în fața atacului ce ne vine sub masca religiozității numai și numai prin unirea bisericilor românești e posibilă*. Încercările de închegare religioasă s-ar putea face cu condițiunea, pe care Roma de sigur o ar accepta cum a primit și condițiunile de acum 200 și atâția ani, ca nici-decum și nici-când să nu sancționeze instituțiuni capabile a distruge biserică noastră.

Aceasta-i glasul cel mai nou al vremii, pe care dacă nu-l vom înțelege, peste câțiva ani în satele unde sunt 2 biserici românești, se vor mai înălța încă 2 mai atrăgătoare, mai pompoase și desigur nu va lipsi nici casa de rugăciune cu inscripțiunea baptiștilor, adică pe lângă Românii uniți și neuniți, vom mai avea români „pockăiți” și uniți-neuniți trecuți la Unguri.

În zilele praznicului apropiat al înfrățirii, când în mii de biserici românești zeci de mii de glasuri vor cânta «să iertăm toate pentru înviere și unul pe altul să ne îmbrățișăm» — să ne dăm silința a înțelege glasul vremii, căci altcum, pe când se va însemna cursul vremii cu anii 2000 bunul D-zău știe mai auzise-va undeva în lagărul acestei țări nefericite accentul dulce al salutului creștinesc-românesc dela Paști: «Hristos a înviat!»

Fii buni ai neamului românesc, naționalității sinceri și convinși, au cuvântul!
(Corpade). Vas. Cerghizan preot gr.-cat.

ȘTIRI.

— 17 Martie 1912.

Pentru muncitorii români. Cetim în «Românul»: D-l dep Șt. C. Pop a fost rugat de către muncitorii vieri români din ținutul Șiriei să meargă la Gyöngös, unde dășii erau angajați în lucru și unde proprietarii de vii nu voiau să împlinescă condițiunile puse în contract. D-l deputat a plecat imediat la Gyöngös, rezolvind în favorul muncitorilor români afacerea în care a fost chemat.

Spre știre familiilor acestor muncitori!

Asupra prăbușirii malului rusesc din fața satului Viadomira, astăzi primim următoarele amănunte: Prin prăbușirea malului cele 15 case din Basarabia, ce se aflau pe acel deal au fost aruncate în Prut. Printre cele 15 case se afla și o cărciumă, încât la prăbușirea dealului peste 20 vase cu vin ce se aflau în pivniți, au fost de asemenea aruncate în Prut. Prutul își construște actualmente o altă albăie, rupând astfel din pământul românesc o porțiune de 100 făci și trecându-o dincolo. Porțiunea aceasta de pământ este, parte proprietatea d-lui Cicel, parte a săteanului George Băru din Hermeziu. Faptul acesta de o importanță destul de mare a fost făcut cunoscut telegrafic miniștrilor de externe, interne și lucrări publice pentru a se lua urgente măsuri de apărare, de oarece Prutul amenință în mai multe locuri de a rupe din pământul românesc și a-l dărui Rusiei. Față de aceste primejdii se va construi în cuprinsul județului, dealungul Prutului pe întindere de peste 120 km. un dig-șosea, care va servi ca o apărare pentru eventuale inundații ale Prutului sau a Jiției. Lucrarea aceasta va costa suma de 750.000 lei.

Greva minerilor. Camera lorșilor a adoptat legea privitoare la minimul de salarii. Directorii căilor ferate au ținut o întrunire, în care au hotărât, ca din 3—9 Aprilie să sisteze transportarea tuturor obiectelor pe liniile ferate, afară de acele obiecte, cari din această cauză ar suferi stricăciuni. Trupele stau pregătite, ca în caz de lipsă să meargă în ținuturile unde s'a declarat greva. La Staffordshire a avut loc o săngeroasă ciocnire între polițiști și minieri, cari după ce au incendiat sala de îmbrăcat și au bătut pe directorul minei, au nimicit întreg edificiul unde era cancelaria minei. În Aldershof a plecat alaltănoapte un detașament de 10.000 soldați, pentru susținerea ordinii.

Pe uscat, prin apă și prin aer. Din Constantinopol se anunță, că formula de jurământ a soldaților turci a fost modificată. Cu ocaziunea depunerii jurământului de alaltăeri a celor 400 ofițeri noi, formula de jurământ a fost întregită astfel: jur că voi servi pe sultanul cu credință, pe uscat, prin apă și prin aer.

Al deșus jurământ strâmb!... Cazul s'a petrecut la judecătoria cercuală din Sătmar. Măcelarul Fischer lakab (se pare că-i ungur) cu pericuni după nume, fusese citat ca martor și a de-

pus jurământ pe cele declarate. În momentul când a eșit din sala de pertractări, partidul contrar, contra căruia jurase, l-a întâmpinat cu vorbele: «Ai deșus jurământ strâmb, căne!» Abia a mai făcut Fischer câți-va pași și — s'a răsturnat mort la pământ. Il lovisse apoplexia.

Avis celor ce se îndeletnicesc cu jurăminte falșe!

Exsulantul Abdul Hamid în Constantinopol. Ziarul «Vecerna Posta» află din izvor sigur, că în noaptea de Lună în spre Marti exsulantul Abdul Hamid, care până acum locuia în Vila Alatină din Salonica, a fost dus, în secret, la Constantinopol. Cauza acestei schimbări se atribuie faptului, că în cazul când flota italiană ar bombarda Salonicul, exsulantul s-ar afla în nesiguranță.

Scoterea averilor înecate cu vaporul «Oceana». Alaltăeri s'a început scoterea averilor aflătoare în vaporul înecat «Oceana». Scafandrii au reușit să pătrundă în caiuta căpitanului, unde au găsit cheia de la cassa de oțel. Până acum a fost scoasă o ladă plină cu bani de aur și două rude de argint. Se speră, că dacă timpul va fi favorabil, întreagă averea înecată va fiscoasă la suprafață.

Banditismele automobilistilor. Cercetările pentru descoperirea bandiților dela Chantilly continuă. În timpul din urmă firul cercetărilor s'a estins și în Holanda, unde cu ocazia spargerii unei bănci, a fost recunoscut automobilul bandiților din Franța. Pentru ca cercetările să poată fi mai cu succes, poliția a trimis fotografiile celor 6 bandiți pe la diferite cinematografuri, unde vor figura în programul tuturor reprezentațiilor, ca astfel temuții tâlhari se poată fi recunoscuți în întreg Parisul.

Alaltăeri un nou automobil a fost atacat lângă Bouval de o ceată de bandiți înarmați, cari au omorât pe toți pasagerii.

În același timp și New-Jorkul tremură de groaza bandiților automobilisti. Banditismele și aici sunt la ordinea zilei. Cu toată poliția puternică a acestui oraș; trei pungași au atacat un automobil, în care se aflau șoferul și doi servitori de bancă, furându-le toți banii ce-i aveau: 25.000 dolari. În dimineața aceleiași zile doi răi-făcători au spart o prăvălie și au pușcat pe proprietar, iar la o bancă au spart și au jefuit casa de bani. În urma atăturărilor, băncile s-au aprovizionat c atâtea arme, încât au un aspect d'arsenal. Lucitorii nu mai îndrăznesc să doarmă decât cu revolverul sub perină. În Chicago deodată au fost spânzurați 5 hoți-ucigași

Suplement. La nrul de azi al «Gazetei» se alătură un suplement, cu Raportul anual al Societății române ortodoxe iubitoare imperiale pentru zidirea unei biserici etc. în Viena. Atragem atenția cetitorilor noștri asupra acestui raport.

Moda îmbrăcăminteii femeiești în Illinois. În Illinois, în stătuțel al Statelor Unite — pentru păstrarea moralității și a seriozității femeiești — s'a adus legea «Bill of apparel», care prescrie următoarele: Femeilor le este strict interzisă purtarea astor fel de rochii și juioane, a căror margine de jos — când femeea stă drept — se ridică peste 15 cm. de la pământ. E strict oprită purtarea corsetelor numite «Peek-a-boo», cari prin relieful proa exagerat a corpului femeiesc, agită simțurile. Purtarea corsetelor, peste tot, se permite numai pe lângă conștie medicală. Nu sunt permise îmbrăcămintele cu mâneci scurte și fără guler.

Femeile, cari la întruniri sociale se prezintă în astfel de haine, cari lasă prea descoperită partea trupului dintre cap și mijloc, se pedepsesc cu 25 dolari; și o pedeapsă de trei ori mai mare le ajunge pe acele femei, cari la locuri de scaldă ar îndrăzni să poarte îmbrăcăminte, care ar putea provoca scandaluri.

Încercare de sinucidere în familia Andrassy. Contesa Andrassy Katinka, o fată vitregă a contelui a încercat alaltăeri să se sinucidă, trăgându-și un glonte în piept. Glonteale pătrunsă până lângă inimă dar rana nu e mortală. În palatul Andrassy se refuză ori ce lămuriri asupra cazului, susținându-se că nenorocirea ar fi fost cauzată numai din întâmplare, probabil însă că adevărata cauză a fost o piedecă, care s'a pus în calea căsătoriei ei.

Știri mărunte. Aviatorul Frantz din Paris a bătut un nou record de înălțime cu un biplan, în care avea doi pasageri. Înălțimea ajunsă de aviator este de 2125 metri.

În decursul unui sbor pe locul de aviație dela Răkoc, elevul-pilot Minar Gyula a căzut dela o înălțime considerabilă cu un monoplan, care a fost complet distrus. Pilotul s'a ales cu răni nu tocmai grave.

Un automobil în care se găseau scriitorul Georges d'Harpe și

bine! eu, îndată ce s'a golit locuința, am vândut-o!... am avut inima să fac așa ceva!... Odaia, în care m'am născut, fereastră, la care lucra mama mea, unde am văzut lumina zilei pentru prima dată, toate tradițiile, toate legăturile pretinoase ale pământului, unde te-ai născut, toate le-am vândut!... Am făcut și mai mult... mi-am înstreinat averea părintească... mi-am ținut pentru totdeauna legătura egoismului meu... așa de bine, încât astăzi nu mai pot să asigur bătrânețele mele, momindu-le cu o căznicie, nici chiar cu o minciună, că așa fi stăpân peste puțin devotament... Vai! ce mă doare și mai mult, nu sunt în stare nici chiar să cumpăr înapoi acea biată casă dela sate, ca să pot fi iubit... cel puțin de umbrele de acolo... ca să trăiesc mai puțin singur ultimele zile, cari îmi mai rămân, ca să mor acolo!... (cu tărie) Bine, plecăm odată?

Notarul: (cu elan, prinzându-i mâna) Da, Toma, da, o să plecăm, — dacă mă respingi să primești odată pentru totdeauna locul unui prieten în casa mea — locul unui frate de al meu! (Nevestei sale) Tu, — nu mai plângă... uită ceasul ăsta de nerecunoștință față de tine... cel dintâi din viața mea... și cel din urmă!

D-na Orleanu: (sărindu-i la piept) O, Ghiță! (Alergând la Livescu, care o privește cu lacrimi în ochi) O, domnule Livescu, de s'ar putea împărți fericirea asta, care ne-o dai d-ta nouă, cu ce bucurie și-am da și d-tale parte!

Livescu: (hezitând) D-nă!... dra-

gii mei!... A! Ghiță, nu te joci cu adevărul... M-am prins eu singur, ca un copil, în cursa, care și-am întins-o. (Se așează pe scaun, ca și când ar fi gata să leșine. D-l și d-na Orleanu stau împrejurul lui, rugându-l. — Incepe din nou să vorbească, cu jumătate glas) De altfel gândul ăsta e un gând minunat pentru un biet om părsit ca mine!

D-na Orleanu: (punindu-și mâinile cu entuziasm) Rămâne!

Marina: (care-și șterge lacrimile, într-un colț al odăii) Mă duc să-i fac patul în odaia albastră, nu-i așa, doamnă? (aleargă spre ușe).

Livescu: (ridicându-se repede) Ei, drace, Marino!

Marina: Îți spun, că mă duc!

Livescu: Ei bine!... da, e bine-așa... da să nu te pună păcatele să-mi pui picioarele mai sus decât capul, draga mea! Păzește-te, dacă și-e scumpă viața!... (stă pe loc din vorbă și dând din cap, surizând, adaogă cu gingășie) Fă cum te pricepi mai bine, Marino, și are să fie minunat. (Marina pleacă). Vedeti, dragii mei, totdeauna e deșu-chiatul ăla de egoism, care-și arată capul... dar o să mă desbărați de el, voi, dragii mei!... A! o să mă odihnesc puțin, va să zică! (se așează din nou) Fă-mi o plăcere, dragă doamnă Orleanu, o plăcere mare... Cunosc eu din experiență ce va să zică și eu exilat... îmi cheamă pisica îndărăt!

(Cortina cade încet).

Încă doi călători a căzut într-o răpă adâncă lângă Flassans (Franța). Toți călătorii sunt răniți; starea șelului e desperată.

— Palatul ministerului de externe din Constantinopol situat în cartierul Pera, lângă ambasada germană, a fost cu totul distrus de un incendiu.

— 4000 lucrători dela căile ferate din Nordul Spaniei s-au pus în grevă, cerând o sporire de salariu de 25%.

— Iuansikkaj, președintele republicii chineze, de câteva zile e cam bolnav, din care cauză medicii i-au recomandat cea mai mare odihnă.

— Dintr-o statistică oficială apărută de curând, rezultă, că în cursul anului 1910 în Anglia au murit de foame 111 persoane.

Economii și grădinarii, din experiență, cumpără semințe mai bucuros dela *Mantner* și atunci când li se oferă din alte părți cu preț mai ieftin.

Prin prețul ieftin tot cumpărătorul se păgubește, fiind calitatea semințelor mult mai inferioară.

Clubul român din comitatul Brașovului a ținut ieri ședință, impunând tuturor comitetelor să controleze listele alegătorilor, ce se pregătesc pe anul 1913 și să apeleze dacă vre-un alegător îndreptățit ar fi rămas neindus în listă.

— Spre orientare comunicăm următoarele:

Cari dări și câtă dare dă titlu de drept pentru a fi indus în listă ca alegător? Următoarea dare: a) Dare de pământ 8 cor 16 fil. b) Dare de casă 42 cor. c) Dare după capital 21 cor. d) Dare clasa III. 21 cor. e) Dare clasa IV. 1 oficianți de stat 10 cor. 2 oficianți privați 18 cor.

Afară de aceștia: f) Meșterii dela orașe cari lucră cu cafe. g) Locuitorii cari au cel puțin trei odăi de locuit. Sub nici un titlu însă nu poate fi indus în listă, cine e în serviciul altuia, ca servitor.

Din Brașov și Târnăbănești.

Excursiunea la Italia. Cu trenul accelerat de azi după amiază elevii școlilor noastre secundare au plecat sub conducerea d-lui prof. Dr. I. Blaga spre Italia. Excursioniștii li s'a atașat și colaboratorul nostru d-l Dr. Horia P. Petrescu. Despre diferitele faze ale excursiunii, care va dura cam 2 săptămâni, vom publica rapoarte telegrafice și corespondențe.

Dorim excursioniștilor noștri cea mai frumoasă petrecere și să se reîntoarcă sănătoși acasă!

O ședință extraordinară a reprezentanței orașului Brașov se va ținea Joi în 4 Aprilie n., ziua morții regretatului primar Hiemesch, în care se va desvăli tabloul răposatului primar, zugrăvit de pictorul Miess.

Un foc s-a declarat ieri după amiază în pădurea orașului dela Honterus. Focul a fost stins.

Un târg de vite se va ținea la Brașov în 10 Aprilie st. n.

Teatru german. Astăzi se începe în Reduta orașului un ciclu de reprezentațiuni, date de ensembul internațional lsbian sub conducerea d-nei Maria Rehoff, o mult apreciată interpretă a dramelor lui Ibsen. Astăzi, Sâmbătă, se reprezintă drama în 3 acte »Baumeister Solness«, iar mâine, Duminică, drama »Die Frau vom Meer«, ambele de H. Ibsen.

Apollo-Bioscop. Sâmbătă și Duminică în 30 și 31 Martie: Fotografi norvegiene (vedere). Millionara săracă (humor). Pe malul mării (humor, film lung 600 metri).

Cu singurul drept de jucat: »Războiul damelor« (dramă socială în 3 acte. Film artistic lung 1600 metri. Monopol).

De Luni până Sâmbătă nu e reprezentare din cauza Săptămâni Patimilor. Duminică și Luni în 7 și 8 Aprilie reprezentațiuni de sărbătoare. Duminică program nou și Luni deasemenea. În timpul sărbătorilor Paștilor se vor da Duminică și Luni câte 4 reprezentațiuni.

Litere, arte și științe.

Intoxicațiunile.

de Doctorand Mircea Mocanu.

Intoxicațiunile în termen popular »otrăvirile« sunt cauze frecvente ale bolilor grave. Mă voi ocupa în câteva articole, cu intoxicațiunile mai importante produse prin substanțe chimice și alimentare. Celelalte intoxicațiuni, ce se întâmplă adesea în organism prin toxinele eliminate de microbi, ce au pătruns în corpul nostru, sunt mult mai complicate și mai greu de înțeles și acestea ne privesc numai pe noi, cei ce studiam medicina. Așa d. e. în epoca terțiară a sifilisului în sânge nu se mai găsesc bacteriile sifilisului »Treponema pallidum«, dar toxinele acestora depuse de cu vreme în organism, sunt în stare să facă încă ravagii. Și venind vorba de microbi și bacterii, să-mi dați voie să fac o mică digresiune.

Imi aduc aminte de o discuție, ce-am avut-o cu un tânăr de altfel foarte cult și inteligent, care nici decum nu voia să mă creadă că faimoșii microbi, despre cari s'a scris și s'a vorbit atâta, aparțin regnului vegetal nu celui animal. E bine deci, ca să se știe, că toți microbii, așa bacilul lui Koch, care produce tuberculoza; streptococul și stafilococul, cari produc supurațiile; gonococul, care produce blenoragia, pneumococul, meningococul, bacilul tifusului, cholerei, difteriei, influenței, tetausului, sifilisului, — aceste bacterii repet încă-odată sunt plante de tot inferioare aparținând claselor »Gymnoftita« și »Schizofita«.

Să trecem acum la subiectul nostru și să începem cu cea mai importantă intoxicațiune: alcoolismul, pe care nu-l voi descrie cu exagerări, cum se obișnuiește și cu cuvinte goale, ci îl vor arată exact așa după cum ni-l prezintă faptele clinice și autopsiile celor, ce și-au scurtat prin alcool vieța.

Alcoolul luat mai ales dimineața — pe nemâncate, după cum e obiceiul mai cu seamă al țăranior și lucrătorilor dela fabrici e foarte vătămător și cu atât mai detestabil cu cât e băut sub o formă mai concentrată: esența de melissă, rachiu ordinar — chiar și berea și vinul de proastă calitate. Dacă ar vrea muncitorul nostru să înțeleagă, că alcoolul nu întărește niciodată, ci numai înșală și slăbește, și-ar lungi cu cel puțin 10 ani viața. Ca majoritatea bolilor în medicină alcoolismul este acut și cronic.

Alcoolismul acut este chiar starea de beție, care începe în urma excesului de alcool prin o perioadă de excitațiune. Ochiul strălucitor, fața congestionată, pulsul mic, pupilele nu mai reacționează la lumină și distanță, pielea rece. Individul devine vorbăreț, nu mai e stăpân pe sentimentele sale, veselia sau tristețea exagerate. Sub influența vărsărilor însă și după un somn binefăcător această stare dispare fără urmări. S'au întâmplat însă și se întâmplă multe cazuri, că vasele sanguine ale pielii fiind dilatate în starea de beție, înd văd adormind în liber, pierde o cantitate enormă din căldura corpului său și sucombă prin înghețare.

Ceea-ce însă are urmări nelincpuit de grave este întrebuințarea continuă și abondantă a alcoolului, care duce la alcoolismul cronic. Sunt așa de bine cunoscute în urma deselor cazuri clinice și autopsii aceste urmări, încât rămân îngrozit de ce e în stare să facă alcoolul, mai cu seamă când lucrează asupra unui individ cu »pre-dispoziție ereditară«. Aceste urmări se resimt asupra aparatului digestiv și a sistemului nervos.

Puteți urmări flecare din d-voastră un alcoolic de felul acesta și veți vedea, că li pierd pofta de mâncare, are senzație de arsură dealungul esofagului, varsă mai ales dimineața, (vomitus matutinus), fenomene legate de inflamațiunea mucoasei stomacului. Adesea stomahul se ulcerază chiar. Dela stomah prin vena porta se duce la ficat sângele ce conține alcool — și atunci și ficatul suferă alterațiuni grave. La autopsiile alcoolizilor ficatul este totdeauna sclerosat (tare) și mic. Rinichii deasemenea presintă degenerescență, grăsoasă, creierul focare de ramolismenț.

Afară de aceste turburări sunt altele și mai detestabile ale sistemului nervos. Puneți pe un alcoolic să întindă mâna cu degetele deschise, veți vedea tremurături ale mâneli întregi ca dovadă a slăbirei sistemului nervos. Se plâng de dureri de cap, amețeli. Auzul,

vederea, slăbesc. Am văzut bolnavi de paralizie generală în urma alcoolismului, și demență însoțind foarte adesea alcoolismul cronic. Paralizia poate interesa și mușchii respiratori și inima și atunci moartea este iminentă. — Alte urmări sunt apoi răgușirea voci și slăbirea funcțiunilor genzele. Sau în cazul cel mai bun alcoolicii dau naștere în imensa majoritate a cazurilor la copii degenerați (idioti, scrofuloși, epileptici).

Celelalte urmări tot atât de triste ca nenorocirea și scăpătarea familiei întregi, certuri, răniri, omoruri, nu e treaba mea să le discut. Se pot ceti în fle-care zi prin ziare.

S'a preconizat în timpul mai nou un tratament, care ar aduce cu sine dezgustul față de beuturile alcoolice (Serul de cal amestecat cu alcool conține o anti-tienă).

Dar ca în toate patimele »vința« trebuie să lucreze — și ea singură poate aduce salvarea individului, familiei, societății întregi. Omul a avut nenorocirea, ca contrar animalelor să-și poată devia el singur instinctele, să le transforme în patimi* Dar pe de altă parte e incontestabil superior animalelor tocmai din cauză, că e înzestrat cu »vință«. El bine, aceasta e scăparea singura și sigura scăpare. Și e mult mai bine, ca alcoolul dintr'odată să fie părăsit și cu totul. Un alcoolic, care numai »osește neghina (vorba lui Toistoii) în loc să o smulgă cu putere deodată din rădăcini, nu va scăpa de beție.

Terminând cu alcoolismul, trebuie să spun ca ultima cuvânt, ca să nu uităm nici-odată, că întotdeauna beutura cu cumpăt a condus pe mulți fă-ă voia lor și fără să-și dea seama la »alcoolismul cronic«. Deci bine să ne ferim de acest șearpe veninos, care se chiamă alcool.

Vlaicu Arzén mangristul.

Foia poporală »Libertatea« luând act de declarația celor 24 de tineri din Brașov față de mangristul Vlaicu Arzén, de-o parte laudă ținută deoacă a acestor tineri, de altă parte inferează »procedul Românilor brașoveni, cari n'au avut dintre atâția bărbați de valoare. Ce se află în Brașov, să aleagă deputat pentru sinodul arhidiecezan, decât pe pornitul pe calea vânzării, Vlaicu Arzén!!

Iată ce scrie cu tot dreptul »Libertatea«:

»E un semn slab acesta pentru intransigența (nelnduplicarea) națională a cercului de alegere al Brașovului.

»Românii brașovenii s'au fă ut a nu ști cine mi-e azi Arsenie Vlaicu, ori nu le pasă de schimbarea lui la față? Dacă nu le pasă, e semn în două feluri trist: ori că ei înșiși nu se prețuesc mult pe sine și își zic: De noi e hun și acesta. La așa cap așa căciulă, — ori apoi își zic: În Sinod e bun și acesta! ... Că sinodul nostru nu e așa o dietă de clasa primă, unde să nu poți trimete pe un Vlaicu! ... Alegătorii din cercul Brașovului s'au desprețuit ori pe sine, ori sinodul, când l-au msi ales pe acest mangrist-burdăst, care are legături ascunse cu guvernele ungurești dela Pesta, și în suibja acelora scoate o foaie păcătoasă la Brașov, care vrea să iee moștenirea »Ungariei« lui Moldovan Gergely dela Cluj.«

Publicând apoi declarația celor 24 »Libertatea« incheie astfel:

»Așteptăm cu interes să vedem cum li vor primi membri Sinodului la Sibiu!

»Despre purtarea membrilor sinodului față de cel mai proaspăt transfig național, făt sufletesc al lui Moldovan Gergely — vom mai vorbi! Căci înr'o societate națională sănătoasă, acest om nu mai are loc. Precum decăzutul Mangra n'a cutezat să meargă la București să primească scaunul ce i-se dase (până a nu teși pe față cu trădarea) de membru al Academiei române, — așa ar trebui să nu cuteze vântului Vlaicu, a să duce între membrii Sinodului!«

»Foaia Poporului« din Sibiu publică și ea declarația celor 24 din Brașov, osândind atitudinea nedemnă a lui Vlaicu Arzén-mangristul.

Polipul nostru roșcovan Vlaicu Arzén caută să scape — vorba maestrului Caragiale — iarăși prin

* Chestiunile acestea sunt admirabil descrise în cartea renumitului profesor de Fiziologie din București Dr. Paulescu »Patimi și instincte sociale«, pe cari o recomand cu căldură intelectualelor noastre.

tangentă. În nrul de ieri al »Deșteptării« publică o foarte hazlie »constatare« drept răspuns la declarația de boicotare apărută în »Gazeta«.

Ci-că unul dintre cei iscăliți pe această declarație i-a solicitat ca student, sprijinul pentru obținerea unui stipendiu, pe când se îmibuia la oalele de carne ale Sf. Nicolae, altul i-ar fi cerut sprijinul pentru concertul Corfescu, iar alți câțiva — »horribile dictu et auditu« — fiind greco-catolici au cutezanța(?) să se amestece în »treburile noastre bisericesti greco-orientale« etc. etc. și incheie cu »parturiunt montes« ... noi adaugem »et nascitur ridiculus Vlaculus«.

Apoi stimabile purtător al trenului Mangra-Brote, crezi că lumea românească e atât de proastă ca să nu observe cum »deplasez chestia?! În declarația celor 24 »bărbați conștienți, n'a fost vorba nici de vr'un amestec în cele bisericesti nici de »sprijinul« d-tale, pe care l-ai fi acordat în trecut, și, cu care te lauzi ca »Tiganul din poveste, ci e vorba că cei 24 din dat — lui Mangra, fiindcă ești un mangrist de cea mai ordinară specie. Cu alte cuvinte ei nu te mai salută, — nu te mai cunosc și nu mai doresc să șearză la aceeași masă cu d-ta. Iar dacă te ustură cumva pielea poți să faci cunoștința și altor efecte ale boicotului social declarat față de d-ta.

Sapientii sat!

Gărți și reviste.

O toamnă. A apărut în Paris, la »A la belle edition« poemul: O toamnă, poem liric în versuri de Alfred Moșoiu. Poemul e dedicat Domniței Natalia și a fost declamat pentru întâia oară în sala Athenée St. Germain din Paris.

Cosânzeana. A apărut Nr. 13 al revistei »Cosânzeana«. Din cuprinsul bogat al nrului amintim: Liviu Marian: Dușmănie veche, »Schită«, Ion Agărbiceanu: Căminica lui Ludovic Petrescu, nuv. Radu Mărgărean: Să vii pe-o sară tristă, poezie. A. Fogazzaro—D. Tomescu: Misterul poetului, roman. Gavril Todica: Eclipsele solare. R. S. Dragnea: Incercările poetice ale lui Iustin Poplu. Ilustrații: Căderea de apă Iuanacatlan în Mexico; Căderea de apă Diecoga în insula Ceylon; Căderea de apă Pissevache în Alpi; Eclipsa solară din 1905.

Abonamentul e 12 cor. la an.

Teatru, concerte și petreceri.

Tinerimea română din Măeruşinvită la producțiunea muzicală-teatrală împreună cu joc, ce o va aranja Marți, în 27 Martie v. (9 Aprilie n.) (a 3-a zi de Paști) în sala cea mare a hotelului comunal din loc. Venitul curat este destinat pentru fondul de excursiuni al copiilor.

Elevii și elevele »școlii de repetiție« din Galați, aranjează Luni în 26 Martie (8 Aprilie nou) 1912, a doua zi de Paști, în sala cea mare a birtului comunal, sub conducerea parohului Nicolae Aron, o producțiune culturală.

Teatru român în Făget. Comitetul filial din Făget al societății pentru crearea unui fond de teatru român aranjează în 26 Martie vechiu (Lania Paștilor) o »Serată teatrală«, când se vor reprezenta piesele: »Curiozitate femeiască« și »O petițiune«.

Corpul învățătoresc dela școala comunală din Racovița (com. Sibiu) invită la producțiunea teatrală împreună cu cântări ce se va aranja cu tinerimea din loc în 8 Aprilie n. a. c. (a doua zi de Paști) în salele de învățământ. Venitul curat e destinat pentru scopuri filantropice.

Tinerimea rom. din Turcheși invită la producțiunea declamatorică-teatrală ce se va aranja în ziua primă a Invierii a. c. (25 Martie v., 7 Aprilie n.) în Cernatu, hotel internațional, sub conducerea d-lui învăț. dir. I. V. Oancea. Venitul curat este destinat pentru renoirea tâmplii bisericii vechi rom. gr. or. din Turcheși.

Mulțamită publică.

Cu ocaziunea Ședinței festive aranjate de societățile studenților dela gimnaziu și școala comercială gr. or. rom. din Brașov în memoria fericitului profesor și director Gavril Munteanu, s'au făcut următoarele oferte benevole:

Prea Cuvioșia Sa D-l Arhimandrit Dr. Harion Pușcariu, Dr. N. Vecerdea, N. Dima câte 10 cor. Direcțiunea internatului de fete cor. 16.80. D-l Ciurcu I. 8 cor. D-nii Dr. Moga C., Dr. Dan E. D-na Lunmitzer Dr. Saftu Vas., Onițiu V., Meret V. câte 5 cor. Dima, D-na Sabadeanu E. câte 4 cor. Vătășan G., Lenger I. câte 3 cor.

Câte 2 cor. d-nii: Chintoan, D. Marcea, Gh. Babole, d-na E. Aron, Meșotă, N. Garoiu, d-soara Marica M. Dr. I. Bunea, I. Petrovici, Aldea, Mihălițianu, A. Ciortea, Dr. H. P. Petrescu, S. Theodor, D. Berbecar, Șt. Belindescu, Dr. C. Lucea, Dr. A. Bogdan, Dr. I. Baciu, V. Micula, T. L. Blaga, Gh. Chelariu, Dr. E. Pralca, Dr. St. Stinghe, P. Pavel, Dr. N. Stinghe, A. Banciu, V. Neagu, Dr. I. Blaga, N. N. N. d-na Voina E. cor. 1.80. Ciurcu cor. 1.50.

Câte 1 cor. D-na Novac, N. N., d-l Pascu K. Barbucianu N. d-na Oncioiu, doamna Falkuer, domnișoara E. Neagu, N. N. V. M. Neagu Gh. Dr. Pop, Dr. N. N. Moarcas C. N. N. d-na Branilte, Bobancu C. d-soara Stinghe St. d-na Tecouția E. d-na Meret V. d-soara Blaga M. d-na Bădițoi, d-soara Ugliș, d-soara Gașpar, Lemenyi, Pricu, Bănuț A. P. Petcu I. Orghidan D. N. N. (Triest). Mușlea C. Mușlea sen. d-na Căpățînă, Siterat B. Șimon, d-soara Sfețea E. Sârbu, d-soara Birăscu, d-soara Dima P. M. d-soara Ilasievici.

Lacea I. d-soara Rășnoaveanu, Brănză câte 60 bani. Popovici, 50 bani. Popea, Furnică V. d-soara Bodean, d-soara Birărescu, d-soara Uveges F. d-soara Meret E. Cremer, d-soara Bldu, d-soara Zamfir M. Aldea I. d-soara Tabără E. d-na Pârtașe M. d-na Butmăloil M. Baciu G. Furnică E. câte 40 bani. d-na Jian, 80 bani. Babeș S. Bărsan, câte 30 bani. Total 212 cor. 80 bani.

S'au încasat cu totul K. 221.80. Diferența de K. 9 — o formează sume mai mici donate de elevi de-ai școlilor noastre.

Tuturor marinimosilor contribuenți li se exprimă și pe această cale cele mai vii mulțamite.

Brașov, în 14 Martie v. 1912. Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brașov.

ULTIME ȘTIRI.

Roma, 30 Martie. O telegramă din Tripolis anunță, că aviatorii italieni au zărit în apropierea Ainsarei un mare lagăr de aproximativ 100.000 turci și arabi. Se așteaptă un mare atac.

Proprietar Tip. A. Mureșianu: Branice el Comp Redactor responsabil: Ioan Brotea.

Avis.

Aduc la cunoștința onoratului public românesc, că în atelierul meu de croitorie, recunoscut de solid și bine asortat, am un depozit bogat de stofe indigene și straine, moderne pentru sezonul de primăvară și vară.

Comandele se eșecută prompt și spre mulțumirea tuturor.

Cu stimă Dumitru Mircan, croitor, Str. Orfanilor 4.

Heinric Lang
Atelier fotografic artistic
BRAȘOV, Strada Porții 52
Telefon 443.
Specialist în fotografii de copii la minut. Fotografii în grupe pentru societăți, școli și familii.
178, 4—40.

M. NEUMANN
T A I L L E U R.
Fondat la 1845.
Vestminte pentru domni, băeți și fete, gata și la comandă.
Furnisorul curții imp. regale și camerale.
BRAȘOV.

Prăvălia H A A S, BRAȘOV Strada porții Nr. 12.

Am onoarea a aduce la cunoștința on. public de dame că am augmentat magazinul meu cu

confecțiuni de dame.

A sosit: Cele mai nouă și moderne pardesiuri de dame,
Costume de dame,

Prețuri ieftine!

Se pot vedea fără obligo de cumpărare.

Pardesiuri de fetițe.

Costumuri de fetițe,

Jupoane și rochi gata,

Haine de copii și paltoane

Asortiment extraordinar de halaturi.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX X XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

N. I. FOLYOVITS SUCC.
Holtrich-Ujhelyi,
BRAȘOV, Târgu grâului Nr. 4.

Mare asortiment in stofe moderne pentru dame și bărbați.
— Stofe de haine și Albituri. —

Trusouri complete.
Serviciu prompt! Prețuri ieftine!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX X XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Extraordinar de important!

Am onoarea a face cunoscut Onor public, că după ce am cumpărat o cantitate mare de mărfuri în **partie**, sunt în poziție, ca hainele mai jos notate, să le dau cu prețurile următoare:

- 1 Costum croială americană, lână curată 25 și 28 c.
- 1 Pardesiu croială americ. lână curată 20 și 30 c.
- 1 Pardesiu croială americană lână curată, pentru băeți 16 și 20 c.
- 1 Costum pentru copii dela 3 ani până la 10 ani dela 5--16 c.
- 1 Pardesiu pentru copii dela 3 ani până la 10 ani dela 12--15 c.
- 1 Pelerină pentru bărbați din păr de câmilă 12--15 c.

Coloarea hainelor este modernă, ieftinătatea și durabilitatea esclude oricare concurență.

Totodată cu onoare aduc la cunoștința On. dame, că mi-a sosit in cele mai moderne culori

Novități de primăvară și vară

și adică: Raglane, Jachete, Costume, matineuri, jupoane și bluze, în mare și bogat asortiment.

Principiul meu în despărțământul acesta este serviciu solid și punctual.

Zace în interesul propriu al fiecăruia ca să-și acopere cele trebuincioase dela mine până durează provizia. Rugându-mă de sprijinul prețios semnez

Cu toată stima

ASCHER I.

Brașov, Târgul inului Nr. 26.

Linia Holland-America, Rotterdam
Societatea de vapoare pe acții a liniei Holland-America. Firmă protocolată în Ungaria.

Mers săptămânal al vapoarelor între

Rotterdam-Newyork
Kanada.

Cancelaria: Budapest VII, Nefelejts utca 47.

De cetit

pentru cei ce suferă de

Tuse, bronhită, guturai și catar.

Se poate constata cu toată siguranța că lichierul **Gudron-Guyot** de fapt este un mijloc foarte cu efect contra acelor boale la care este comandat de medici.

De mai mulți ani mă supăra o tuse cronică, care începe regulat toamna, și în decursul ernei eram tot răgușit astfel că numai peste vară puteam să mă reculeg.

Gudron-Guyot este superior celorlalte preparate ca sirup, Pastile. etc.

După folosirea unei singure sticle, n'am mai tușit, și am scăpat de tuse care mă chinuia nopți întregi.

Cura au durat numai 10 zile, și mam făcut sănătos

Toți aceia care se află în astfel de stare se folosească acest mijloc, și sint convins că se vor bucura împreună cu mine, vor dormi bine vor avea poftă bună de mâncare, singurul mijloc pentru întărirea corpului.

Aceste le pot confirma cu jurământ espriminventatorului acestui Licher încă odată adâncă mea recunoștință

Fritz Berghem.

Subscris Fritz Berghem în Kosslarn Germania Februarie 1896

Folosi **Gudron-Guyot** regulat la fiecare prânz, cataru se vindecă asemenea și bronhita

Dacă se va oferi în loc de **Gudron-Guyot** veritabil, alt produs, să se refuze în interesu propriu.

Pentru vindecarea boalelor de catar, friguri, cu deosebire Asthma să se ia rădă din farmacia numai **Gudron-Guyot** veritabil, Se prepară din păcura unui soi de brad, ce crește pe țărmurile norvegi mai cu efect de cât altă product simlare.

Ca se nu fie cineva indus în eroare, să se observe bine eticheta; pe alui **Gudron-Guyot** este tipărit numele „Guyot” cu litere mari, și peste cruce subscierea în color violet, verde și roșu precum și adresa: — alson Friere 19, rue Iacob Paris. Acest medicament costă zilnic 10 bani și vindecă.

Persoano care nu se pot obținu cu gustul păcurei, se ia **Capsule Guyot**, preparate din veritabilă păcu a norvegeană, cu mâncarea, sunt foarte priincoase stomacului și ieftine.

Coloarea capsulelor Guyot es e albă și pe fiecare capsulă imprimat subscrierea „GUYOT” cu litere negri.

Deposit: Maison Frère 19 rue Iacob, Paris, în toate farmaciile;

Se capătă în Brașov la farmacia Ursu, Victor Roth succ. Carl Schmidt. Sibiu Carl Müller farmacia la ursu negru, piața mare 1, Albert Zinz Droguerie. farmacia la leu piața mare 17.

Guido Fabricius farmacia la ursu, piața mică 29 și la toate farmaciile.

PROVISIUNE

MULTE MILIOANE în NAGYÖSZ

Cea mai mare școală de vițe în Europa de mijloc.

Catalogue gratis

Strada Porții Nr. 51.

Nu scăpați ocazia!

Pentru sărbătorile de Paști, Rusali, sezonul de vară, a Vă aprovisiona cu haine de dame și bărbați dela firma

Frații Fischer

Brașov, Strada Porții Nr. 51.

Se pot cumpăra cele mai frumoase, moderne pardesiuri de dame dela 14 coroane în sus.

Pardesiuri elegante de fetițe	10	”	”
Pardesiu fin modern de bărbați Raglan	20	”	”
Costume moderne	18	”	”
Costume pentru băeți	12	”	”
Costume pentru copii	4	”	”

Atragem atenția On. public asupra firmei.

166.B—50.

Strada Porții Nr. 51.

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei”,

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Adminstr. „Gazetei Transilvaniei”.

MARGIT CRÉMA

produsă de Koloman von Földes farmacist în Arad.

Este cea mai bună pomadă care înfrumusează și înviează fața în 2—3 zile,

Margit-Crème unicul remediu contra pistruilor, petelor coji sbărcituri etc.

Margit-Crème remediu neîntrecut contra spuței, bubuile, roșeața mânilor și obruzului și ars de soare.

Margit-Crème are efectul, ca aplicată pe față în 1—5 zile dispar de pe obraz pistruiele, petele.

Margit-Crème este totul nevătămătoare și fără miros nu lucește, se poate folosi și ziua. Prețul **Földes Margit Crème** borcan mare 2 cor. borcanel 1 cor.

Margit-Pudră albă, roșă sau cremă 1 K. 20 b.

Margit-Săpun bucata 70 bani.

Numai atunci veritabil, dacă fiecare cutie este provăzuă cu adresa gutori **Földes Kelemen**: apotecar în Arad. Avertisment pentru imitații și falsificări.

(A)

Odăi frumos mobilate se închiriază lunar, sau cu ziua cu preț ieftin în **Villa Kertsch.**

HOTEL „COROANĂ”

SOC. PE ACȚIUNI
DIN BRAȘOV
CASĂ DE PRIMUL RANG

100 de odăi și saloane cu confortul cel mai modern. Loc pentru 250 persoane. Lumină electrică și caloriferi. Apartamente cu camere de băi. Ascensor. Spălătorie proprie cu abur. Ventilație centrală. Saloane de cetire și de scris. Sală mare de primire. Băi. Salon de muzică. Ospiciu de turisți. Cameră obscură pentru amatori. Saloane de expoziție. Terasă. Garajul. Omnibus pentru fiecare tren. Cafe-neaua mare aranjată după gustul cel mai ales. 100 de ziare și reviste ilustrate indigene și străine. Saloane mari de biliard și de joc. Loje. Saloane de dejun și separeu i foare elegante. Mâncări naționale transilvănene. Bucătărie aleasă vienează și franceză. Vizitarea buc tării este permisă cu cea mai mare plăcere. Vinuri și ligheruri excelente asneanea și bănturi fine fără alcool. Bere exc. din Pilsen, bere bavareză și engleză.

DIRECȚIUNEA SOCIETĂȚII PE ACȚIUNI
HANS MÄDER, director.

Depositul principiul în Brașov de mașini de scris

Stoewer

se află la librăria Eduard Kerschner, strada porții Nr. 21.

Toate intensiile pentru scrierea mașina, calitate foarte bu Mare deposit de recquisite de sc

[Handwritten signature]

Raportul anual

al „Societății Română-ortodoxă jubilar-imperială pentru zidirea unei biserici și înființarea unei Comunități bisericești din Viena“.

expus la adunarea generală dela 9 Martie 1912 de d. primsecretar Dr. Mihai A. Popovici.

Onorată adunare generală!

Venim iarăș cu conștiința liniștită să dăm seamă de felul cum am condus destinele societății noastre în al 5-lea an de gestiune pe căile pe cari am găsit de cuviință să le urmăm și de rezultatele reale, pe cari le-am avut, și mai mult de speranțele pe cari le avem pentru viitor.

Și poate că din punctul de vedere al nădejzilor întemeiate, nici unul din anii trecuți n'a fost atât de rodnic ca anul 1911/12.

Rezultatele anului acestuia ne îndreptățesc să ne încredem cu toată puterea sufletului în grabnica realizare a planurilor noastre.

Ca oricare idee sănătoasă au răsbit și ideile pornite din mijlocul nostru, să cucerească pe aceia, cari ne sunt protectorii și sprijinitorii noștri naturali.

Peste greutățile învinse ale începuturilor șovăitoare pare că am trecut; existența noastră pare a fi asigurată. Rămâne să și realizăm ceea-ce ne-am pus în gând, și pentru aceasta avem nevoie de o încordare și mai intensă a stăruinței noastre, iar proporțional cu creșterea datorțiilor noastre morale vă solicităm și sprijinul D-voastră și vă rugăm să vă grupați cu dragoste și cu încredere tot mai mare în jurul nostru.

Scopul nostru a fost și rămâne să zidim o biserică drept-credincioasă aici în Viena și să ne scuturăm de orice restricțiuni morale cauzate de faptul că aparținem unei comunități religioase nouă și neamului nostru neprietenă. Drepturile noastre legale față de biserica Sfintei Treimi dela Fleischmarkt, le vom susține, și la timp potrivit vom căuta să le redobândim pe căi legale, prin sentința judecătorească; iar până atunci vom lucra neobosit pentru crearea unei comunități bisericești gr. or. independente, — în care noi singuri vom decide soarta noastră.

Nu mai puțin avem în vedere crearea internatului pentru tinerii noștri lipsiți de mijloace, fără deosebire de confesiune; cunoaștem cu toții imensele lipsuri materiale cu cari se luptă mulți din bravii noștri tineri, cari încrezuți în tinereța lor, se aruncă în valorile adeseori tulburi ale orașului mare.

Prin luminoasa prevedere pe printr' o admirabilă pricipere a valorii culturale și științifice a Vienei pentru neamul nostru, Excelența Sa d-nul Ministru Titu Maiorescu a înlesnit crearea unui seminar de filologie românească pe lângă Universitatea din Viena, dând tinerilor ocazie să profite de eselențele puteri pedagogice ale Universității acesteia. Prin această faptă, pentru care nu întârzim să ne exprimăm și noi recunoștința. Viena cu timpul va ajunge și un focar al unor ramuri de știință serioasă românească. Lipsește doar să se înlesnească tinerilor venirea la Viena și asta sperăm s'o facem noi prin crearea internatului.

Am accentuat în repetite rânduri importanța Vienei, pentru tinerețea română și mai ales pentru aceia, cari sunt siliți să-și închine tinerețea pentru accesibilitatea unei așa numite „Idei“. Fixăm deci că importanța Vienei a crescut prin înțeleapta faptă a înființării seminarului român.

În anul acesta, prin două călătorii făcute în România de o comisie aleasă de comitet, a fost pusă în curent cu planurile și necesitățile noastre, atât lumea oficială, cât și publicul mare din România. Toți ne-au îmbrățișat cu căldură și au dat sau au promis binevoitorul lor sprijin.

Prima comisie, compusă din d-nii Dr. Lazăr Popovici și Dr. Virgil Cioban, a plecat în Iunie. Ea a deschis calea și a câștigat simpatiile tuturor pentru planurile, cari de atâtă ani ne frământă.

Simțeam de multă vreme că realizarea bisericești și a internatului depinde de un puternic imbold pe care îl vom primi dela București și în vederea acestei considerațiuni n'am cruțat nimic să primim un răspuns, care nu putea fi decât pozitiv.

D-nul Dr. Lazar Popovici cutreeră apoi singur o mare parte a țării românești și după o muncă grea a adus din călătoria sa aproape 8000 de franci, bani numărați. Laudă și recunoștință neobositului nostru casier.

Comisia a doua compusă din d-nii Dr. Sterie Ciurcu și Dr. Virgil Cioban plecă la București în Decembrie. Prin pași întreprinși de această comisie pare că s'a asigurat realizarea planurilor noastre.

M. S. Regele Carol I., marele protector al tuturor întreprinderilor culturale românești, care în repetite rânduri ne-a dat semne de dragoste, a primit în audiență comisiunea și după ce d-l Dr. Sterie Ciurcu i-a făcut un raport detaliat asupra stării și dorințelor noastre, a promis, că dacă guvernul M. S. Impăratului Francisc Iosif I. nu va avea nici o nedumerire, statul român bucuros ne va întinde mâna de ajutor.

Credința noastră neșovăitoare este ca în vederea faptului, că noi biserica o închinăm memoriei iubileului de șezececi de ani al M. S. Impăratului Francisc Iosif I. și cunoscute fiind sentimentele de jertfă și credință față de dinastia Habsburgică a poporului român, nici guvernul M. S. Impăratului nu va avea nici o nedumerire față de întreprinderea noastră religioasă și culturală.

D-l Dr. Sterie Ciurcu zăbovind apoi încă câteva zile singur la București, aduce pe lângă alte contribuții și o colecție a „Băncii Naționale“ făcută de d-l director Anton Carp, în suma de 12.000 lei. Orice cuvinte de laudă și de mulțumire nu vor putea plăti nici pe departe recu-

noștința noastră față de cel mai activ membru al comitetului nostru : d-l Dr. Sterie Ciurcu.

Din felul cum am înțeles să ne îndeplinim misiunea aici în Viena, fie-ne permis să înșirăm unele din momentele principale.

Serviciul divin s'a oficiat în fiecare Duminecă, precum și la sărbătorile mari ale creștinătății : Paștile, Rusalile, Crăciunul, Boboteaza, aceasta din urmă mai ales, cu deosebită ceremonie. S'a oficiat și un Tedeum la ziua nașterii M. S. Impăratului Francisc Iosif I., precum și la 10 Mai, sărbătoarea glorioasă a regatului român.

Observăm că interesul față de serviciul nostru divin crește din an în an.

Capela noastră e plină și abia acum vedem ee forță magică izvoarește din acest lăcaș, împrejurul căruia se grupează încetul cu încetul toți Românii de bine.

Serviciul divin a fost celebrat aproape exclusiv de fostul nostru părinte sufletesc Dr. Virgil Cioban, asistat de S. S. d-l diacon Nicolae Popescu, pentru care primescăm mulțumirile noastre călduroase.

Numărul membrilor fondatori, pe viață, ordinari și extraordinari, este în creștere cu toate că sporul nu mai e așa mare ca în anii trecuți, un lucru ușor de înțeles, căci toți aceia, cari sunt aproape de noi și ne iubesc sunt deja membri.*) Numărul lor este :

4	membrii ctitori
3	„ onorifici.
19	„ fondatori
93	„ pe viață
254	„ ordinari
63	„ extraordinari.

Activitatea intimă, care o desvoaltă comitetul se poate vedea și din numărul cel mare al ședințelor ținute în decursul anului, cari sunt nouăsprezece la număr, precum și din corespondența, care o poartă secretarul înregistrând 143 acte intrate și 150 eșite.

Pe lângă misiunea noastră bisericească mai avem și o grea misiune școlară. E vorba de catechizarea elevilor gr. or. români din Viena. Aici avem de luptat nu numai eu greutăți externe, dar cu un fel de apatie urtă a multor părinți.

E chestiune de morală elementară, ca părinții să îngrijească de copiii lor, ca să învețe rugăciunile în limba strămoșească, mai ales că legea ne dă acest drept.

În anul acesta am suferit o simțită pierdere prin faptul, că părintele nostru sufletesc, Dr. Virgil Cioban, silit de oficiul său a trebuit să ne părăsească, după ce a stat aproape patru ani în mijlocul nostru. D-sa a fost un martor și devotat sprijinitor al grelelor noastre începuturi, când sburau idei și vorbe mai ales, și faptele ni se păreau visuri. Ne-a stat în ajutor și mai târziu cu multă căldură.

După cum ați văzut în partea primă a raportului, el a fost și vrednic membru al comisiunilor trimise de noi, la București. Comitetul a găsit de cuviință să-și iee rămas bun într'un mod vrednic de fostul nostru păstor sufletesc, aranjând o reușită „seară de adio“, la care a luat parte întreaga colonie română din Viena.

Și pe această cale adunarea generală își exprimă a-dânca mulțumire pentru activitatea bisericească a primului ei duhovnic.

Cu regretele despărțirii se împreună însă și plăcerile întâlnirii.

Și iată că soarta în nevăzutele ei taine, a decis să ne readucă un bun cunoscut, pe S. S. părintele protopresbiter Pavel Boldea, care după o viață de frumoase și reale merite, vine să ia loc de frunte în mijlocul nostru și să-și închine puterea lui de muncă, isbândeii scopului ce-l urmărim. Fie bine venit în mijlocul nostru d-l protopresbiter. Noi îl primim cu dragoste și cu multă încredere.

Cu inima cernită ne achităm de dureroasa misiune de a vă aduce la cunoștință numele membrilor răposați în anul trecut. A fost o lovitură pentru noi, trecerea din viață a primului nostru ctitor, a eselențului bărbat Constantin Alimăneșteanu.

Moartea ne-a răpit pe unul dintre cei mai devotați sprijinitori.

Nu mai puțin grea a fost pentru colonia română din Viena, pierderea blândului suflet Zoe B. Popovici, care atât prin tradiția ei familiară, cât și prin imboldul nobilei sale inimi ne însoțea întreprinderile cu dragoste de soră.

Inregistrăm și pierderea caracterului integru Dr. Alexandru Popa, pe care l'am petrecut la groapă în săptămâna aceasta. Prin moartea lui pierdem nu numai un bun Român, ci și un distins prieten și vechiu partaș al tuturor întreprinderilor noastre naționale.

Comitetul a depus pe sicriurile membrilor noștri reposați coroane în numele bisericești noastre.

O grea pierdere a suferit societatea prin trecerea la

*) Extras din statute : §. 3 Membru al societății poate fi oricine (deci și o persoană juridică), care voește să promoveze scopul ei conform dispozițiunilor acestor statute. Membrii societății sunt onorifici sau ordinari și extraordinari.

§. 4. Ca membrii ordinari se consideră : a) Patronii și patronesele cu donațiuni de cel puțin 5000 de coroane, b) ctitorii cu donațiuni de cel puțin 2000 de coroane, c) fondatorii cu donațiuni de cel puțin 1000 de coroane, d) membrii pe viață, cari contribuiesc odată pentru totdeauna 200 coroane, e) membrii cu o taxă anuală de 10 coroane.

§. 5. Membrii extraordinari sunt aceia, cari achită o contribuție anuală de cel puțin 2 coroane.

§. 6. Membri onorifici pot fi numiți de către adunarea generală acele persoane, cari într'un mod cu totul deosebit colaborează la prosperarea societății.

§. 7. Înscierea de membru se face direct la comitetul central al societății sau la sucursalele ei (§ 15.) Comitetul consimte și admite, ca membrii ordinari menționați în § 4. lit. a), b), c) și d) să-și achite donațiunile sau contribuțiile în 2—3 rate anuale egale consecutive, sau și în materii trebuincioase și de folos precum și în alte obiecte de valoare.

cele eterne a prea stimatei și iubitei matroane Hermina Dr. Maniu, cunoscută prin larga ei filantropie. Apoi prin răposarea membrilor, Dimitrie Mihailescu, George Dan și George Mosin.

Incheiem rubrica aceasta reamintind doliul nostru pentru pierderea prea veneratului și prea cuviosului nostru membru pe viață, P. C. S. Miron Călinescu, vicar general și arhimandrit. Ca vicar general, P. S. reposit a intervenit pentru dobândirea ajutorului dela fondul religionar și a sprijinit colecte considerabile ce s'au destinat societății noastre din părțile bucovinene.

Fie-le amintirea binecuvântată și țărina ușoară !

Ca în fiecare an așa și în anul acesta s'a celebrat un parastas pentru odihna sufletelor foștilor noștri membri repausați întru Domnul.

Misiunea noastră pe lângă adunarea fondurilor necesare pentru zidirea unei biserici, mai este și ajutorarea tinerilor lipsiți de mijloace.

E singura faptă caritativa imediată pe care o putem îndeplini astăzi în întemeiate nădejdi, că în viitor o vom face cu mai multă profuziune, când zidurile internatului nostru vor fi ridicate.

Spre scopul acesta la propunerea d-lui Dr. Sterie Ciurcu s'a creat un fond special cu menirea ca întreaga sumă a fondului să se împartă ca ajutoare studenților harnici, dar lipsiți de mijloace.

Fondul se va aduna prin contribuiri benevole, cari le primește d-l casier și prin contribuiri făcute din capitalul disponibil al societății noastre.

Suma contribuțiilor benevole se urcă la 450 coroane, dintre care 100 cor. le-am primit din generositatea prea stimatei doamne Blanca General Lupu, iar contribuiriile din partea societății se urcă la suma de 222 cor. Așadar am venit în ajutorul tinerilor noștri pentru achitarea taxelor de examene, a taxelor de înscriere sau pentru înlesnirea traiului cu o sumă aproape de 700 coroane.

Tot aici amintim și mesele gratuite care la intervenția d-lui Dr. St. Ciurcu ne-au fost puse la dispoziție de mai mulți restauratori și hotelieri, pentru studenții lipsiți de mijloace, recomandați de comitetul bisericesc.

Iată numele marinimoșilor donatori :

1. D-l Iosif Domboscher, patronul restaurantului „Rathaus Keller“.
2. D-l Leopold Pelikan, „Zum Löwenbräu“.
3. D-l Georg Kremslehner, „Hotel Regina“.
4. D-l Adolf Dalasch, „Hotel Riedhof“.
5. D-l Krautstoffel, restaurator I. Universität strasse.
6. D-l Franz Rain, „Tabakspfeife“ (I. Goldenschmidt-gasse).
7. Hotel Müller (Graben).

Primească marinimoșii domni și pe această cale expresia mulțumirilor noastre vii !

Și acum să ne întorcem gândul la binefăcătorii, cari înlesnesc atât faptele noastre caritative cât și existența noastră și asigurarea viitorului :

În primul rând este „Fondul religionar gr. or. din Bucovina“ care, grație prea augustei încuviințări a M. S. Impăratului Fr. Iosif I. și păstoriei dragoșli și interesului înalt al I. P. S. S. Mitropolitului Bucovinei și Dalmației, DD. Vladimir de Repta, și prin intervenția desinteresată a unor modești și — la expresia lor dorință — nenumiți binevoitori, ne împărtășește de un ajutor anual.

Al doilea binefăcător și sprijinitor al nostru este Statul român.

Listele expediate în anul trecut în Bucovina, România și Ungaria s'au înapoiat în mare parte cu rezultate foarte frumoase, după cum se poate vedea în raportul casei. Aducem tuturor binefăcătorilor noștri cele mai a-dânci mulțumiri, rugându-i să continue a se interesa de planurile noastre și sperând că viitorul apropiat ne va hărăzi mulți, tot mai mulți și mai însuflețiți imitatori ai acelor buni și energici creștini și români cu prietenii lor !

Raportul Casei

expus de D. Casier Dr. Lazăr Popovici.

Mișcarea Casei de la 31 Ianuarie p. l. 31 Decembrie 1911 v.

I N T R A T E: Coroane

- 1) Saldo casei la sfârșitul anului al IV-a administrativ 5362-10
- 2) Ratele de la membrii fondatori 1000—
- 3) Taxe de la membrii pe viață, ordinari și extraord. 1580-31
- 4) Donațiuni pentru fondul de zidire. 1008-08
- 5) Listele incurse. 13023-16
- 6) Ofrande pentru chirie. 3798 65
- 7) De la fondul relig. din Bucovina pentru susțin. cap. 5000—
- 8) Daruri făcute «prin disc» etc. cu ocazia serv. divine 285-46
- 9) Dobândă de la capitalul societății pe anul 1911 1769-13
- 10) Donațiuni pentru fondul de ajutoare 222—

33028-89

E Ș I T E:

- 1) Chirie 3000—
- 2) Secretariatul (leafa oficiant. și alte cheltueli) 1641-17
- 3) Casieria 42-86
- 4) Economatul (luminat, încălzit, serviciul, etc.) 848-83
- 5) Corul și cantorul 1121—
- 6) Obiecte liturgice 434-62
- 7) Investiții 128-29
- 8) Imprimare, legarea cărților bisericești. 207-70
- 9) Cheltueli extraord. (Delegațiuni, catechiz. etc.) 3962-82
- 10) Depuneri la fondul neatacabil 949-25
- 11) Dep. la casa de econom. a Postei în Viena 1397-91
- 12) Depuneri la «Wiener Bank-Verein» 14517-82
- 13) Ajutoare distribuite 300—
- 14) Saldo Casei la 31 Dec. 1911 v. 4476-62

Bilanț la 31 Decembrie 1911 (14 Ianuarie 1912).

ACTIVE.

1. Bani gata depuși:	
a) la institutul de credit și economii „K. K. priv. allg. Verkersbank“ in libelele Nr. 38021 și 39262	4628:37
b) la banca postală c. r. in Viena	1786:25
c) la banca «Wiener Bankverein» filiala Rudolfsheim	43604:67
2. Hârtii de valoare:	
a) 10 acții à 100 cor. Nr. 229—232 și 274—278 dela institutul de credit și economii „Pancioveana“	1000—
b) un scris fonciar Nr. 15567 seria XIX D. dela institutul hipotecar al Austriei de jos.	1000—
c) o acție de 200 cor. Nr. 454 dela institutul de credit și economii „Făgețana“	200—
d) 10 acții à 100 lei dela institutul de arte grafice „Minerva“ Nrii. 595—600 și 1361 pînă la 1364	949:25
3. Pretensiuni:	
a) restul și taxa membrilor fondatori	3099:45

b) rate restante dela membrii pe viață	5467:10
c) taxe restante dela membrii ord. și extraord.	3305—
4. Mobiliar amortizat	12877:65
Suma totală 77917:74	

PASIVE:

Nu sunt.

Budgetul votat pentru anul al VI-a administrativ 1912—1913.

a) Chirie	3000—
b) Secretariatul	1700—
c) Casariatul	50—
d) Economatul	900—
e) Obiecte liturgice	500—
f) Investiții și adoptări	100—
g) Corul și cantoratul	1200—
h) Imprimare, legarea cărților, etc	300—
i) Cheltueli extraordinare	2000—
j) Fondul de ajutorare	500—
m) Revizuirea catastrului	500—
Suma	

III.

Comitetul Societății.

(S'a constituit conform §. 18 din statute precum urmează.)

Președinte: D-l General maior *Alex. Lupu*.
 Vicepreședinte: D-l *Dr. Sterie N. Ciurcu* medic.
 Prim secretar: D-l *Dr. Mihai H. Popovici*.
 Secretar II.: D-l Profesor *Constantin Nedelcu*.
 Prim cassier: D-l *Dr. Lazăr Popovici*, medic.
 Cassier II.: D-l *Dr. Victor Roșca*, medic.
 Prim controlor: D-l *Dr. Constantin Mândriliță*, medic.
 Controlor II.: D-l *Cesar Popovici*, arhitect.
 Membrii substituți: D-l Colonel *Silviu de Herbay*, S. S. Protopopul *Pavel Boidea*, D-l *Teofil Popovici*, inginer la căile ferate, D-l Consilier mil. *Daniel Polția* și D-l Of. min. *Nicolae Sandulovici*.
 Consiliul de revizuire: DD. Consilier guvern. *George Toma*, *Dr. Ioan Cuparescu*, medic, *Dr. Mariu Sturza*, medic.
 Tribunalul de arbitrii: DD. Lt. colonel *Grigore Trailovici*, Căpitan *Simeon Iancu* și Căpitan auditor *Adrian Nedelcu*.

Novități de primăvară!

In atențiunea On. public cumpărător!

Mi-a sosit cele mai moderne

Pardesiuri de dame pentru primăvară,
 Costume, Pardesiuri de fetițe,
 rochii în asortiment bogat.

Rog on. cumpărători a se convinge despre capabilitatea mea de concurență, și dacă nu va cumpăra.

Cu toată stima:

Goldmann N. P.

Magazin modern de îmbrăcăminte de dame.

Brașov, Tîrgul Inului Nr. 28.
 Telefon 205.

Novități de primăvară!

Fără concurență.

Asortiment bogat de modele.

Vasile Muscalu

primul atelier de curelar român

În Brașov, Strada nouă Nr. 18 (casele proprii). Am onoarea a recomanda On. public din Brașov și jur Atelierul meu de curelărie, provăzută cu tot felul de hamuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc, precum și tot felul de curele de incins, șerpăre, șele în diferite culori, artistic lucrate. Se primesc și reparaturi de tot felul, cure, geante de călătorie și pungi etc. etc. precum și plosci de Lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și culori diferite.

La atelierul meu de pielărie din Brașov, comarcele postale se efectuează grabnic și cu prețuri moderate.

NOUI piese muzicale de Tiberiu Brediceanu!

LA ȘEZĂTOARE

Icoană din popor (un act cu un preludiv)

Text de C. Sandu-Aldea și I. Borgia.

CUPRINSUL:

<i>Preludiu și cor.</i>	Nr. 4. A lui Moș Marin	Nr. 9. Cântec haiduceș
Nr. 1. Doina lui Sorin	> 5. Melodrama	> 9. a) Solo de fluter
> 2. Mândruță cu ochii	> 6. Cântecul Ilenei	> 10. Brâu
[verzi]	> 7. De masă	> 11. Duet
> 3. Cântec din bătrâni	> 8. Scenă	> 12. Învărtita și cor.

Partitura pentru canto și piano cor. 8.— (fr. 10.—)

Doine și cântece românești.

(Canto și piano).

Caletul I. (ed. II).	Caletul II. (ed. II).	Caletul III.
Foaie verde foi de nuc. Cântă puil cucului. Bădișor depărțitor. Spune mândr' adevărat. Vai, bădiță, dragi ne-avem. Cine m'aude cântând. Bade, zău, o fi păcat.	Ști tu, bade, ce mi-ai spus. Vino bade, iar acasă. Năcăjit, ca mine, nu-i. După ochi ca murele. Floare fui, flare trecui. Cântec haiduceș. Trageți voi boi!	Păsărică mută-ți cuibul. Leagănă-te frunzuliță. Turturea din valea sacă. Ardemite-ai codru des. Ce vii, bade, tărziur. Tu te duei, bade, sărace. Foaie verde, foaie lată. Pe unde umblă dorul.

Bagă, Doamne, luna'n nor. Pe sub flori mă legănai. Foaie verde pup de crin. Sus în vârful dealului. Mândro, de dragostea noastră.	Cine n'are dor pe vale. Când treci, bade, pe la noi. Frunză verde, frunzuliță. Auzi, mândro, cucu-ți cântă. S-a dus cucul de p'aici.
---	--

Jocuri românești.

(Piano solo).

Caletul I.	Caletul II.	Caletul III.
Lugojana. Măzărca. Ardeleana (ca 'n Bănat) I. Pe picior I. Ardeleana I. Brâu I. Hora. Ardeleana (ca 'n Bănat) II.	Ardeleana (ca 'n Bănat) III. Ardeleana II. Pe picior II. Țarina. Învărtita I. De doi. Ardeleana III. Brâu II.	Brâu III. Hațegana. Ardeleana (ca 'n Banat) IV. Învărtita II. Pe picior III. Ardeleana (Abrudeana) III. Ardeleana (ca 'n Banat) V. Brâu IV.

Caletul IV.

Hora. Învărtita III. Brâu V.	Pe picior. Din Maramurăș. Ardeleana (ca 'n Banat) V.	Ardeleana V. Danțu. Ardeleana (ca 'n Banat) V.
------------------------------------	--	--

Prețul uni calet 4 cor. (fr. 5.)
Preludiu și Hora din „*Serata etnografică*“, pentru piano, ed. II.
Rândunica, vals, pentru piano, ed. II.
Violele, vals pentru piano, ed. II.
Aurora, vals, pentru piano.

Prețul à cor. 2— (franci 2:50).

Quadrile pe motive românești. cor. 2— (franci 2:50).
Hora (cis moll) cor. 1:50 (franci 2—)

De vânzare la Librăria A. MUREȘIANU, Brașov. Depozit general la «LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ», Sibiu (Nagyszoban).

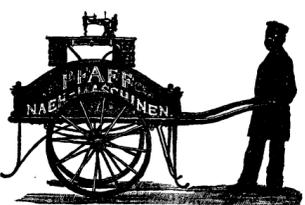
Depozit de piane și harmonio

Reparaturi-Acordări.

EINSCHENK CAROL,

BRAȘOV, Strada Neagră Nr. 54.

Instrumente se dă în chirie.

PFAFF
 Mașini de cusut

UNDERWOOD, mașini de scris, ROATE ARMATE „KOSMOS“ roate pentru popor din fabrica de arme Steyr.

OTTO WETZEL,

Brașov, Strada Mihael Weiss Nr. 30.

Atelier de reparaturi pentru mașini de cusut de toate sistemele, mașini de scris și biciclete.

Ioan Apfelbach

BRAȘOV, Strada Perțil 18.
 (La regele gulerilor.)

Vă recomand manazinel meu mare de ciorapi de băbați, dame și copii și ciorapi de turist, cămăși albe și colorate de turist. Ismene lungi și scurte până la genunchi. Gulere, manjete și cravate moderne. Umbrele, Toilet și Parfumerie. Vă servesc solid și sigur.

Henric Tyroler

tapețier și decorator
 Brașov, Str. Spitalului Nr. 66.

Primește tot felul de lucrări de tapițier și decorații în atelierul său și afară de casă.

La cererea On. Public din provincie viu imediat. 1—10.

Subscrișul are onoarea a aduce la cunoștința On. public din oraș și împrejurime, că lucrez haine bărbătești, croială modernă, după o praxă îndelungată, și-l roagă a-l onora cu comande. Reparaturi cu preț ieftin.

Fridolin Karl Jirkovsky junior croitor bărbătesc.

Brașov, Tîrgul Cailor 14 etaj I.

Ghete de dame și bărbați.

Marca Salamander à Cor. 16:50
 executare de lux à Cor. 2:50

nelintrecute în durabilitate.

Magazine speciale pentru ghete
Frederic Ipsen et Comp

BRAȘOV,
 Strada Vămii 36.

Mediaș,
 piața mare 26.

140,1—50

Sighișoara,
 str. boerilor 10.